

Eesti keel 4. - 6. klass

Põhikooli eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- leiab koos partneri või rühmaga vastused lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades olukorrale vastavalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid;
- loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 5tunneb kirjutamise põhietappe;
- jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;
- avaldab viisakalt ning olukorrale vastavalt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust ning järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ning kirjavehemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid;
- kontrollib õigekeelsussõnaraamatust sõna tähendust ja õigekirja;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsides ja hinnates.
- väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit, suhtub
- lugupidamisega teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- tajub keeleoskust õpioskuste alusena ja oma identiteedi olulise osana, kujuneb teadlikuks keelekasutajaks;
- omandab põhiteadmised keelest ja õigekirjaoskuse, tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus
- ja avalikus elus ning edasiõppimisel;
- arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades kultuuris
- väljakujunenud keelekasutustavasid;
- õpib asjakohaselt kasutama eri suhtluskanaleid; arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata
- ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- õpib tundma eri tekstiliike, nende seoseid ja kasutamisevõimalusi, arendab oma
- tekstitööoskusi nii tekstide vastuvõtja kui ka loojana;
- arendab kriitilist mõtlemist ning analüüsi-, järeldus- ja põhjendusoskust;
- harjub oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks kasutama sõna- ja käsiraamatuid ning
- veebiallikaid;
- suhtub tolerantselt eesti keele kui võõrkeele kasutamisse ja toetab muu emakeelega
- kaaslaste eesti keele omandamist.

Eesti keele ainekava 4. klass

1. Ajaline maht

Inglise keele klassis 5 tundi nädalas

Muusika ja majandus-reaalklassis 5 tundi nädalas

2. Eeldatav õpilaskontingent on 3.klassi õppekava läbinud õpilased

3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus

- Hääliku pikkuste eristamine.
- Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine.
- Tekstide kriitiline kuulamine (fakti ja fantaasia eristamine jms). Lavastuse, kuuldu proosa-, luule- ja ainetekstide sisu ümberjutustamine.
- Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusvärsus. Fakt ja arvamus.
- Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega. Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis.
- Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (sõnavalik, parasiitkeelendite vältimine, mõtte lõpuleviimine).
- Dialoogi ja dramatiseeringu koostamine ja esitamine. Pantomiim. Rollimäng.
- Erinevate strateegiate kasutamine kõneülesannetes (nt võrdlemine, kirjeldamine). Eritüübiliste küsimuste moodustamine (nt intervjuu tegemiseks).
- Õpetaja ettelugemise järel (ainealane tekst, lõikhaaval) oluliste mõistete ja seoste leidmine. Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine. Kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel.
- Vestlus etteantud teema piires. Küsimustele vastamine, esitlus, tutvustus. Erinevate käitumisviiside ja koostöövormide võrdlemine. Oma arvamuse avaldamine, seisukoha põhjendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Lisateabe otsimine.

Teksti vastuvõtt

- Lugemiseks valmistumine, keskendunud lugemine. Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine; lugemist hõlbustavad võtted. Oma lugemise jälgimine ning lugemisoskuse hindamine.
- Tööjuhendi lugemine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel,

skeem, kaart jm). Tekstide võrdlemine etteantud ülesande piires.

- Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Kujundlik keelekasutus (piltlik väljend). Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada).
- Kirjandusteksti süžee, sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Küsimustele vastamine tekstinäidetega või oma sõnadega. Töö tekstiga: tundmatute sõnade tähenduse selgitamine, märkmete tegemine loetu põhjal, märksõnaskeemi, küsimuste koostamine. Loetava kohta kava, skeemi/kaardi koostamine. Rollimäng. Dramatiseering.
- Luuletuse sisu eripära määramine (loodus, nali jne); riimide leidmine ja loomine, riimuvate sõnade toel värsside loomine. Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad).
- Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.
- Huvipakkuva raamatu leidmine, iseseisev lugemine, vajaliku info leidmine. Loetud raamatu sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine.
- Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt, ka kataloogi või e-otsingut kasutades.
- Tekstiliikide eristamine: jutustus, muinasjutt, luuletus, näidend, vanasõna, kõnekäänd, kiri
- Ilukirjandus: kunstmuinasjutt, tõsielujutt eakaaslastest, ilu- ja aimekirjandus loomadest, seiklusjutt, näidend, rahvaluule, värsslugu, vanasõnad ning kõnekäänud.

Tekstiloomed

- Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, loov, valikuline kavapunktide järgi, märksõnade ja küsimuste toel. Aheljutustamine.
- Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega.
- Loetu ja kuuldu põhjal jutustamine, kirjeldamine. Esemel, olendi, inimese kirjeldamine. Iseloomulike tunnuste esitamine.
- Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt.
- Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele, mida). Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid.
- Jutustus pildi või pildiseeria põhjal, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu, kirjeldus, seletus, veenmiskiri, tarbetekstid (juhend, nimekiri, retsept, e-kiri, teade), ajakirjandustekstid (uudis, intervjuu, pildi allkiri, kuulutus, reklaam, arvamislugu).
- Protsesskirjutamine: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, tsentriline kaart, sündmuste kaart, muusika, pilt, rollimäng jne), teksti eri versioonide kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine.

Õigekeelsus ja keelehoole

- Häälikuõpetus ja õigekiri
- Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend.
- Kaashäälikuühendi õigekiri. *g, b, d* s-i kõrval (nt *jalgsi, kärbsed*). *h* õigekiri.
- *i* ja *j* õigekiri (tegijanimi). Tutvumine *gi-* ja *ki-*liite õigekirjaga.
- Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades).
- Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri.
- Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri.
- Nimi ja nimetus. Isiku- ja kohanimed, ametinimetused ja üldnimetused.
- Eakohase teksti eksimatu ärakiri tahvlilt. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (40–60 sõna, 20 ortogrammi). Oma kirjavae iseseisev leidmine.
- Sõnavaraõpetus
- Sünonüümid. Antonüümid.
- Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhisõna, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused.
- Vormiõpetus
- Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses.
- Nimisõna. Omadussõna. Asesõna. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine.
- Lauseõpetus
- Lause. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Otsekõne ja saatelause.

Suuline ja kirjalik suhtlus

- Kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi;
- annab lühidalt edasi kuuldu sisu;
- väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes;
- esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi;
- väljendab oma arvamust, annab infot edasi selgelt ja ühemõtteliselt;
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi;
- kasutab sõnastikke ja teatmeteoseid;
- esitab peast luuletuse või rolliteksti;

Teksti vastuvõtt

- loeb eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
- vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi;
- leiab teksti peamõtte;
- kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi;
- leiab tekstist vajalikku infot;
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu, kirja;
- on läbi lugenud vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost (raamatut);
- tutvustab loetud kirjandusteose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust;

Tekstiloome

- jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest;
- jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel;
- kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest;
- kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile;
- kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel;
- teeb oma tekstiga tööd;

Õigekeelsus ja keelehoole

- märgib kirjas õigesti lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid;
- märgib sõnades õigesti kaashäälikuühendit;
- kirjutab sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;
- pöörab tegusõnu olevikus;
- moodustab ainsust ja mitmust, olevikku ja minevikku;
- poolitab sõnu (õpitud reeglite piires);
- kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid;
- kirjutab suure algustähega isiku ja kohanimed ja väike algustähega õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetused;
- tunneb ära liitsõna;
- leiab vead enda ja kaaslaste kirjutistes õpitud keelendite piires; parandab leitud vead

sõnaraamatu, käsiraamatu, kaaslase ja/või õpetaja abiga.

- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti (40–60 sõna, 20 ortogrammi).

Õpitulemused

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt ning valib kontekstile vastava suhtluskanali;
- 2) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet ning anda hinnangut nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) tunneb õpitud tekstiliike ning oskab õpi- ja elutarbelisi tekste eesmärgipäraselt kasutada;
- 4) oskab luua õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrekselt vormistada;
- 5) tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise põhietappe ning oskab neid rakendada;
- 6) tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 7) oskab kasutada ÕSi ja teisi õigekeelsusallikaid.

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Bobõlski, R., Puksand, H. (2012) Sinasõprus keelega. Tallinn: Koolibri

Bobõlski, R., Puksand, H.(2012) Sinasõprus keelega 4.klassi eesti keele töövihik I ja II osa
Tallinn: Koolibri

Sarapuu, K, Piits, L, Orgla, K, Lepp, K, Urmet, J, Vanamõlder, L. Eesti keele õpik 4. klassile.
I osa ja II osa Tallinn:Avita 2011, 2019.

Lepp, K, Orgla, K, Piits, L, Sarapuu, K, Vanamõlder, L. Eesti keele töövihik 4.klassile I osa
ja II osa. Tallinn:Avita 2011,2021

Sarapuu. K. Eesti keele kontrolltööd 4.klassile. Tallinn:Avita 2011, 2017

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit.

Eesti keele ainekava 5. klass

1. Ajaline maht

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi

2. Eeldatav õpilaskontingent on 4. klassi õppekava läbinud õpilane

3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus

- valib juhendamise toel suhtluskanali;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid;
- võtab loetut ja kuuldut lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis.

Teksti vastuvõtt

- loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- võrdleb tekste omavahel, esitab küsimusi ja arvamusi ning teeb lühikokkuvõtteid;

Tekstiloom

- tunneb kirjutamise põhietappe;
- jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid
- korrektselt;
- kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju (ka e-kirju ja sõnumeid), oskab leida ning täita
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ning seostades.

Õigekeelsus ja keelehoole

- tunneb eesti keele h..likusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust ning
- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ning kirjavihemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid;
- kontrollib õigekeelsussõnaraamatust sõna tähendust ja õigekirja;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes.

Õppesisu

Suuline ja kirjalik suhtlus

Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ning kirjalikus tekstis. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine. Suuline arvamusalaldus ja vestlus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine. Küsimustele vastamine, esitus ja tutvustus. Väite põhjendamine. Arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- või rühmat.. ajal ning kõnejärg. Kaaslase täiendamine ja parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus,

diskussioon. Telefonivestlus: alustamine, lõpetamine. Suhtlemine virtuaalkeskkonnas: eesmärgid, võimalused, ohud (privaatse ja avaliku ala eristamine). E-kiri.

Teksti vastuvõtt

Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid. Kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutlus). Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart). Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ning vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.

.Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam.

Tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid. Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist ja hinnakirjast andmete kirjanek ning seoste esiletoomine.

Kirjandustekstid : ilu- ja aimekirjandus loomadest, seiklusjutt, näidend, rahvaluule, värsslugu, vanasõnad ning kõnekäänud.

Kirjandusteksti süžee, sündmuste toimumise koht ja aeg ning tegelased. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Luuletuse mõtestatud lugemine (meeleolu, laad). Kirjanduse eri liike ja žanre esindavad tekstid õppekirjandusse ja vabalugemiseks valitakse eesti ja väliskirjanike loomingust, arvestades järgmisi teemavaldkondi.

Väärtused ja kõlblus: enesehinnang, ausus enese ja teiste vastu, iseenda ning teiste vajadused

ja huvid, arusaamine heast ja halvast, õiglus ja ebaõiglus, kiiduväärne ja taunitav, erinevus teistest, minu hobid ja huvid, minu tervis ja tulevik, rikkuse ja vaesuse probleemid, kohustused

ja vastutus, üksiolek ja hirmud jms.

Kodus ja koolis: perekond, kodu turvalisus, vägivald kodus, armastus oma kodu ja koduste vastu, suhted vanemate, kasuvanemate ning vanavanematega, suhted õdede ja vendade jt lähisugulastega, poiste ja tüdrukute suhted, sallivus teistsuguste inimeste suhtes, abivajaja ja aitaja, nohiklikkus ja tõrjutus, piir oma ja võõra vahel, piir lubatu ja lubamatu vahel jms.

Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus: rahvuskultuuri eripära ja olulisus rahvale, matkamine kodukohas ning reisimine kaugetes maades, kultuuride mitmekesisus, erinevate rahvaste uskumused ja tavad, käitumine erinevas kultuuriruumis, külalislahkus, lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse ja inimestesse, kultuuriinimesed kui eesti rahvuskultuuri tutvustajad ning hoidjad jms.

Mängiv inimene: ringmängud ja mängulust, sõnamängud, teatri võlumaailm, leidlik

probleemide lahendamine, iluelamused, loominguline koostöö, mängult ja päriselt, põhjendatud ja põhjendamata riskid jms.

Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng: minu osa looduse hoidmisel, austav suhtumine elus- ja eluta loodusesse, hädasolija aitamine, lemmikloomad ning vastutus nende eest, aastaegade omanäolisus jms.

Kodanikuühiskond ja rahvussuhted: minu juured, seos mineviku, oleviku ja tuleviku vahel, traditsioonid ja sündmused, mis tagavad järjepidevuse, suhe keelesse, kodupaiga keel, suhted teiste rahvustega jms.

Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon: avastamisrõõm ja õppimiskogemused, tänapäevased teabeotsimis- ja -edastamisvõimalused, internet kui silmaringi avardaja ning infoallikas, internet kui ohuallikas, käitumine suhtlusportaalides, film ja foto kui hetke ning ajaloo jäädvustajad jms.

Tekstiloomed

Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Lühiettekande esitamine. Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine. Kirjandi ülesehitus. Sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus. Mustand. Oma vigade leidmine ja parandamine. Lisateabe otsimine. Alustekst, selle edasiarenduse lihtsamad võtted. Eri allikatest pärit info võrdlemine, olulise eristamine ebaolulisest ning selle väljakirjutamine. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega, selle rakendamine konkreetsest tööülesandest lähtuvalt. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad ning nende usaldusväärsus. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal.

Fakt ja arvamus.

Kiri, ümbriku vormistamine. Lühiettekanne, esitlus internetist või teatmeteostest leitud info põhjal.

Privaatses ja avalikus keskkonnas suhtlemise eetika.

Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi ja inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ning selle väljendamine.

Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumustest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus.

Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine.

Arutlemine. Probleemide nägemine vaadeldavas nähtuses. Põhjuse ja tagajärje eristamine. Raamatust kokkuvõtte ning lugemissoovituse kirjutamine; luuletuse kirjutamine .

Õigekeelsus ja keelehoole

Kirjakeel, argikeel ja murdekeel.

Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud.

Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaash..likuühendi õigekiri. g, b, d s-i kõrval. h õigekiri. i ja j-i õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). gi- ja ki-liite õigekiri.

Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. f-i ja š õigekiri.

Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatust kui ka veebivariandist).

Kirjakeelne ja argikeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Sünonüümid. Antonüümid.

Mitmetähenduslike, lähedase ja vastandliku tähendusega sõnade kasutamine. Sõnavaliku täpsus

erinevates tekstides. Sagedamini esinevate võõrsõnade tähendus. Igapäevaste võõrsõnade asendamine omasõnadega ja vastupidi. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist).

Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad. Tegusõna, pööramine ainsuses ning mitmuses. Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna.

Käänamine. Käänded, nende küsimused ning tähendus. Ainsus ja mitmus. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhija järgarvsõnade kirjutamine sõnade ning numbritega, nende lugemine. Sõnaraamatute kasutamine käändsõna põhivormide kontrollimiseks.

Lause. Alus ja öeldis. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlauses. Koondlause kasutamine tekstis. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ning kasutamine. Liitlause. Liitlausete sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Kahe järjestikuse osalausega liitlause

kirjavahemärgistamine. Otsekõne ja saatelause. Saatelause otsekõne ees ning järel. Otsekõne kirjavahemärgid. Otsekõne kasutamise võimalusi.

Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed; ajaloosündmused; ametinimetused ja üldnimetused; perioodikaväljaanded; teoste pealkirjad

5. klassi lõpetaja õpitulemused:

- suhtleb eesmärgipäraselt ning valib kontekstile vastava suhtluskanali;
- oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet ning anda hinnangut nii suuliselt kui ka
- kirjalikult;
- oskab luua õppetöoks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada;
- omab ülevaadet eesti õigekirja alustest ja põhireeglitest;
- oskab kasutada ÕSi ja teisi õigekeelsusallikaid.

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Bobõlski, R, Puksand, H. Koma. 5. klassi eesti keele õpik. Tallinn: Koolibri 2012.

Bobõlski, R, Puksand, H. Koma. 5. klassi eesti keele töövihik 1. ja 2.

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit

Eesti keele ainekava 6. klass

1. Ajaline maht

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi

2. Eeldatav õpilaskontingent on 5. klassi õppekava läbinud õpilane

3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Sõna raamatus - sõnaraamatus

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Sõna ja tähendus • Sünonüümid on keele rikkus • Kõnekeel ja kirjakeel	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab leida sõnaraamatust vajalikku teavet • Oskab kõnelemisel ja kirjutamisel valida olukorrale vastavaid keelevahendeid • Oskab kirjutada ja vormistada kirja, oskab kirjutada kuulutust

Sõnaliigid

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Sõnade liigitamine • Pöördsõnad • Käändsõnad • Muutumatud sõnad	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb sõnaliike, oskab neid lauses ära tunda ja kasutada

Kokku- ja lahkukirjutamine

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Nimi-, omadus-, arv- ja tegusõnade kokku- ja lahkukirjutamine	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab tekstis kirjutada õigesti kokku või lahku

Pöördsõnad peidavad lisatähendusi

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Kõneviisid • Tegumoed • Aeg • Pööramine	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab pöörata tegusõnu, määrata tegumoodi, kõneviise ja aegu

Laused erinevad

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
----------------------	----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Koondlause • Liht- ja liitlause • Sidesõna ja koma liitlauses • Otsekõne ja üte 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb tekstis liht- ja liitlauset • Oskab kirjavahemärgistada liht- ja liitlauseid, otsekõnega ja üttega lauseid
--	--

Tekstiõpetus

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Meie klass • Iseloomustus • Huviuurimus 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab avaldada oma mõtteid ja arvamusi • Oskab kirjutada iseloomustust • Oskab osaleda rühmatöös (koostada küsimustikku ning teha kokkuvõtteid)

Ajakirjandus on infoedastaja

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Meedia • Fakt ja arvamus • Arvamuslugu • Uudis • Televisiooni mõjud • Reklaam 	<ul style="list-style-type: none"> • Teab peamisi meediakanaleid • Oskab eristada fakti ja arvamust • Oskab leida loetust olulist teavet, oskab kirjutada arvamuslugu • Oskab leida loetust olulist teavet, oskab kirjutada uudist • Oskab arutleda televisiooni ja reklaami kasulikkusest ja kahjulikkusest

Kuulamine ja rääkimine

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Kuulamine ja kuulmine • Vestlemine • Väitlemine 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kuulata teksti ning esitada selle põhjal küsimusi • Oskab kaaslastega vestelda ning neid kuulata • Oskab esitada oma arvamusi ning neid põhjendada

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Liisi Piits, Terje Varul (2013, 2016, 2017) Eesti keele õpik 6.klassile Tallinn: Avita

Liisi Piits, Terje Varul (2013, 2015, 2017, 2018) Eesti keele töövihik I ja II Tallinn: Avita

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit